

niet voor misverstand uitlegbare tekst van de wet – pas een aanvang nemen per de datum dat de arbeidsovereenkomst zou zijn geëindigd indien wel de opzegtermijn in acht was genomen? Het was voorstelbaarder geweest en ook juridisch zuiverder indien het hof had overwogen dat de vervaltermijn pas een aanvang nam nadat de werknemer – via betekening van de beschikking, vergelijk art. 358 lid 2 Rv – van de ontbinding en daarmee het einde van de arbeidsovereenkomst op de hoogte was geraakt. Dit zou ook gepast hebben bij het besluit van de wetgever om voor verzoeken om een transitievergoeding een termijn van drie maanden na einddatum te hanteren in plaats van twee. Die extra maand houdt verband met het feit dat de werkgever de transitievergoeding pas een maand na de einddatum hoeft te betalen en de werknemer dan pas weet of de werkgever in verzuim is met het betalen daarvan (Boot, Houweling & Keulaerds, *Parl. Gesch. WWZ*, p. 1004 en 1007). Het hof merkt verder nog op dat het feit dat de werknemer voor het eerst in hoger beroep een tegenverzoek heeft ingediend, in weerwil van art. 362 Rv, niet aan toekenning van het verzoek in de weg staat. Zoals Hufman in haar noot onder een soortgelijke beslissing van het hof Amsterdam uit 2020 opmerkte, wordt aan de gewone appelprocesregels in ontbindingszaken niet altijd even strak de hand gehouden (hof Amsterdam 11 februari 2020, ECLI:NL:HR:2020:474, «JAR» 2020/99, m.nt. Hufman). Er lijkt echter een – voorzichtige – tendens te zijn tegenverzoeken voor een transitievergoeding die voor het eerst in hoger beroep toelaatbaar te achten (zie bijv. ook hof Den Haag 5 april 2022, ECLI:NL:GHDHA:202:547, «JAR» 2022/138). Dit is vanuit proceseconomische afwegingen te begrijpen. Het valt inderdaad niet goed in te zien welk belang wordt gediend door de werknemer te dwingen een aparte procedure bij de kantonrechter te starten nadat het hof alsnog het einde van de arbeidsovereenkomst bepaalt of dat bij een toegewezen ontbinding tegelijkertijd aan een daartegen gerichte hoger beroep bij de kantonrechter wordt geprocedeerd over de transitievergoeding.

mr. N.T. Dempsey
advocaat bij Houthoff te Amsterdam

70

Schenden wetenschappelijke integriteit leidt tot rechtsgeldig intrekken doctorsgraad

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
18 december 2024, nr. 202303088/1/A2,
ECLI:NL:RVS:2024:5265
(mr. Den Ouden, mr. Polak, mr. Verburg)
Noot mr. L.E. Szuhai, mr. drs. A.M. Helstone

Eigendomsrecht. Bevoegdheid tot het nemen van besluit. Algemene beginselen behoorlijk bestuur. Zorgvuldige besluitvorming. Verdedigingsrechten.

[Eerste protocol EVRM art. 1; Awb art. 3:22, 6:22, 7:9]

Appellant promoveerde in 2017 aan de Wageningen University & Research (WUR). Op 24 februari 2018 ontdekte de co-promotor van appellant tijdens een congres in de Verenigde Staten dat andere onderzoekers, die dezelfde data gebruikten, tot andere conclusies kwamen dan appellant en de co-promotor in een eerder onderzoek deden. Vervolgens probeert de co-promotor te achterhalen waarom de conclusies verschillen. Hij stelt vast dat de dataset van appellant afwijkt van de originele bron. De promotoren van appellant en de co-promotor dienen daarop een klacht in bij de Commissie Wetenschappelijke Integriteit (CWI) van de WUR. De CWI concludeert dat appellant de wetenschappelijke integriteit ernstig heeft geschonden door datamanipulatie. Vervolgens stelt het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI, Advies 2019-12) vast dat er sprake is van een schending van de wetenschappelijke integriteit. Uiteindelijk trekt het College voor Promoties (CvP) de verleende doctorsgraad in 2019 in. Appellant maakt hiertegen bezwaar. Na het advies van twee onafhankelijke deskundigen verklaart het CvP het bezwaar ongegrond. Vervolgens verklaart de rechtbank het beroep van appellant ongegrond in de uitspraak van 13 april 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:2068.

De Afdeling oordeelt dat het CvP bevoegd was de doctorsgraad in te trekken. Daartoe is het volgen-

de van belang. Ten eerste, intrekking van de doctorsgraad kan niet worden gezien als ontneming van eigendom in de zin van art. 1 Eerste Protocol bij het EVRM, omdat de graad op zichzelf geen economische waarde heeft. Ten tweede kan uit de bevoegdheid om de graad te verlenen, de bevoegdheid worden afgeleid om de graad in te trekken. Bij het uitoefenen van die bevoegdheid moeten wel de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht worden genomen. Ten derde is buiten redelijke twijfel vast komen te staan dat appelland de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden en mocht het CvP zich op het standpunt stellen dat het besluit tot het verlenen van de doctorsgraad een onjuist besluit was. Ten vierde: appelland wist of had moeten weten dat hij door datamanipulatie de wetenschappelijke integriteit schond en had daarom niet mogen vertrouwen op het behoud van de graad. De intrekking is derhalve niet in strijd met het vertrouwensbeginsel en/of het rechtszekerheidsbeginsel. Verder zijn de adviezen van de CWI en het LOWI zorgvuldig tot stand gekomen en weegt de integriteit van de wetenschap zwaarder dan de persoonlijke belangen van appelland. Ten vijfde: appelland is niet in zijn verdedigingsrechten geschaad.

NB. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State buigt zich in deze zaak voor het eerst over de intrekking van een doctorsgraad. Essentieel is dat het besluitvormingsproces zorgvuldig is verlopen, waarbij de relevante adviescommissies en externe deskundigen uitgebreid zijn geraadpleegd. Het CvP mocht op basis van de verschillende deskundigenrapporten en adviezen concluderen dat appelland de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden. Anders dan appelland meende, is het niet noodzakelijk dat het CvP het volledige onderzoek van het proefschrift repliceert.

[Appelland] te [woonplaats],
appelland,
tegen

de uitspraak van de rechtbank Gelderland, van 13 april 2023 in zaak nr. 20/4189 in het geding tussen

[appelland]
en

het college voor promoties van Wageningen University and Research (hierna: het CvP).

Procesverloop
(...; red.)

Overwegingen

Inleiding

1. Het kader met de toepasselijke regels is opgenomen als bijlage en maakt onderdeel uit van deze uitspraak (niet opgenomen; red.).

Achtergrond

2. [appelland] is op 1 februari 2013 aan de Wageningen University and Research (WUR) als promovendus aangesteld en gestart met zijn promotieonderzoek. Zijn promotoren waren [promotor 1] en [promotor 2]. Dit onderzoek heeft geleid tot de promotie op het proefschrift 'Force of Nature. Climate Shocks, Food Crises and Conflict in Colonial Africa and Asia, 1880-1960'. Met het besluit van 2 juni 2017 is aan hem de doctorsgraad toegekend, waarna hij is begonnen als postdoctoraal onderzoeker 'Economic History' aan de Lund University in Zweden.

3. Op 24 februari 2018 heeft [co-promovendus], co-promovendus van [appelland], een congres in de Verenigde Staten bezocht. Daar is hij in contact gekomen met [onderzoeker 1] en [onderzoeker 2], op dat moment twee onderzoekers van het Barnard College en Holyoke College, die een working-paper presenteerden waarin zij aan de hand van dezelfde data als door [appelland] in zijn promotieonderzoek gebruikt het verband tussen regenval en aantallen gevangenen probeerden aan te tonen. Uit het working-paper volgde een ander verband dan waartoe [appelland] & [co-promovendus] in een eerder onderzoek concludeerden. [co-promovendus] heeft vervolgens nader onderzocht waarom de conclusies van elkaar verschillen. Dit onderzoek leidde tot de conclusie dat de door [appelland] & [co-promovendus] gebruikte dataset verschilde van die van [onderzoeker 1] en [onderzoeker 2], terwijl beide onderzoeken daarvoor dezelfde bron gebruikten, namelijk de Colonial statistical yearbooks (Blue Books). [co-promovendus] constateerde dat de door [appelland] gebruikte data afweek van de originele bron, waarna hij op 26 februari 2018 [promotor 1] in kennis heeft gesteld van zijn bevindingen.

4. [promotor 1], [promotor 2] en [co-promovendus] (hierna gezamenlijk ook: klagers) hebben vanwege hun bevindingen van kwalitatieve en kwantitatieve datamanipulatie in het proefschrift

van [appellant] op 2 maart 2018 een klacht ingediend bij de Commissie Wetenschappelijk Integriteit van de WUR (CWI). De CWI heeft op 17 mei 2018 advies uitgebracht. De CWI heeft vermeld dat [appellant] in de totstandkoming van hoofdstukken 2, 3, 4 en 5 van het proefschrift de wetenschappelijke integriteit ernstig heeft geschonden. Het college van bestuur (CvB) heeft op 29 mei 2018 overeenkomstig het advies van de CWI bij voorlopig oordeel de klacht gegrond verklaard.

5. Het Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit (LOWI) heeft op 5 juli 2018 het verzoek van [appellant] ontvangen om een advies te geven over het voorlopig oordeel van het CvB. Op 1 april 2019 heeft het LOWI advies uitgebracht. Daarin heeft het geconcludeerd dat het verzoek van [appellant] gegrond is voor zover het is gericht op de toevoeging van het bijvoeglijk naamwoord “ernstige” aan het oordeel “schending van de wetenschappelijke integriteit”. Voor het overige is het verzoek ongegrond verklaard. Het LOWI heeft het CvB geadviseerd het voorlopige oordeel in die zin te wijzigen.

6. Het CvB heeft op 17 april 2019 vastgesteld dat [appellant] in hoofdstukken 2, 3, 4 en 5 de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden, geoordeeld dat de klacht van de klagers gegrond is en bepaald dat klagers en de werkgever van [appellant] hierover worden geïnformeerd. Daarbij heeft het CvB het CvP verzocht om te onderzoeken welke maatregel aangewezen is voor de aan [appellant] verleende doctorsgraad. Verder heeft het CvB bepaald dat het advies van de CWI en het oordeel geanonimiseerd worden gepubliceerd op de internetpagina van de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (nu: Universiteiten van Nederland).

7. In het besluit van 2 mei 2019 heeft het CvP de doctorsgraad van [appellant] ingetrokken. Daartegen heeft [appellant] bezwaar gemaakt. De bezwarenadviescommissie van de WUR (BAC) heeft op 12 november 2019 geadviseerd om een onafhankelijke deskundige te laten beoordelen in hoeverre [appellant]’s wijze van data-analyse, -verwerking en -bespreking gebruikelijk is binnen het vakgebied rural and environmental history en, als die deskundige concludeert dat het niet gebruikelijk is, het bezwaar ongegrond te verklaren.

8. Naar aanleiding van het advies van de BAC hebben twee deskundigen, [eerste deskundige],

hoogleraar Economic History aan de Universitat de Barcelona, en [tweede deskundige], hoogleraar Economic and Human Development aan de Radboud Universiteit, advies uitgebracht. Het CvP heeft vervolgens in het besluit van 1 juli 2020 het bezwaar van [appellant] ongegrond verklaard. Daartegen heeft hij beroep ingesteld. Dat beroep heeft de rechtbank in de uitspraak van 13 april 2023 (ECLI:NL:RBGEL:2023:2068) ongegrond verklaard.

Oordeel

9. De Afdeling geeft in deze uitspraak een oordeel over de rechtmatigheid van de intrekking van de doctorsgraad. Zij komt, net als de rechtbank, tot het oordeel dat het CvP de doctorsgraad mocht intrekken. Daaraan staat niet in de weg dat een regeling daarvoor ontbreekt. Uit de deskundigenrapporten en adviezen volgt onder meer dat er relevante verschillen zitten tussen gebruikte data in het proefschrift en de data in de originele bronnen, terwijl [appellant] die niet heeft toegelicht en ook later in de procedure niet heeft verantwoord. Daarmee is vast komen te staan dat de wetenschappelijke integriteit is geschonden. Als dat destijds bekend was geweest, zou de doctorsgraad niet zijn verleend. De Afdeling komt tot het oordeel dat de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zich niet tegen de intrekking van de doctorsgraad verzetten. [appellant] wist of kon redelijkerwijs weten dat zijn wijze van data-analyse, -verwerking en -bespreking in strijd was met de wetenschappelijke integriteit. Het besluit tot intrekking van de doctorsgraad is verder in overeenstemming met de vereiste zorgvuldigheid tot stand gekomen door de adviezen en deskundigenrapporten daaraan ten grondslag te leggen. Verder mocht het CvP aan het belang van het goed functioneren van de wetenschap een zwaarder gewicht toekennen dan aan het belang van [appellant] om zijn doctorsgraad te behouden.

10. Over de verdedigingsrechten oordeelt de Afdeling dat [appellant] ten onrechte niet is gehoord nadat in de bezwaarfase de rapporten van de deskundigen waren uitgebracht. Dit waren namelijk nieuwe feiten van aanmerkelijk belang voor het te nemen besluit op bezwaar. Dit gebrek wordt met toepassing van artikel 6:22 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) gepasseerd. [appellant] is in de daarop volgende procedure namelijk voldoende in de gelegenheid geweest om daar alsnog op te

reageren. Dit heeft niet geleid tot een ander oordeel.

11. Het oordeel van de Afdeling heeft tot gevolg dat het hoger beroep van [appellant] ongegrond is. De uitspraak van de rechtbank wordt dus bevestigd. Dit betekent dat de intrekking van de doctorsgraad in stand blijft.

Leeswijzer

12. Hoe de Afdeling tot dit oordeel is gekomen, legt zij hierna uit. Deze uitspraak is opgedeeld in vijf delen. Eerst gaat zij in op de vraag of de doctorsgraad eigendom is in de zin van artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM (onder 13). Vervolgens behandelt de Afdeling de vraag of het CvP bevoegd is om de doctorsgraad in te trekken (onder 14). Daarna volgen de beoordelingen of de intrekking van de doctorsgraad een onjuist besluit is (onder 16) en of de algemene beginselen van behoorlijk bestuur zich verzetten tegen de intrekking van de doctorsgraad (onder 17-20). Tot slot beoordeelt de Afdeling de vraag of de verdedigingsrechten van [appellant] zijn geschonden (onder 21-25).

Beoordeling van het hoger beroep

Artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM

13. [appellant] betoogt dat de rechtbank heeft miskend dat de intrekking van de doctorsgraad is aan te merken als ontneming van eigendom als bedoeld in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het Verdrag voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM). De doctorsgraad vertegenwoordigt volgens hem namelijk een economische waarde. Gepromoveerden hebben meestal een hoger salaris dan leeftijdsgenoten die niet zijn gepromoveerd en de doctorsgraad is vaak een benoemingsvereiste voor academische functies.

13.1. Volgens vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) moeten onder de term 'possessions' in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM niet alleen bestaande bezittingen worden verstaan, maar ook vermogensbestanddelen, met inbegrip van aanspraken, waarvoor betrokkene kan onderbouwen dat hij ten minste een gerechtvaardigde verwachting heeft dat die zullen worden gerealiseerd. De Afdeling verwijst bij wijze van voorbeeld naar het arrest van het EHRM van 28 september 2004,

ECLI:CE:ECHR:2004:0928JUD004491298, onder 35 (Kopecký tegen Slowakije).

13.2. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de rechtbank terecht overwogen dat de doctorsgraad geen eigendom is als bedoeld in artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM. De omstandigheid dat de doctorsgraad een benoemingsvereiste is voor veel academische functies betekent niet dat die graad daarmee op zichzelf een economische waarde vertegenwoordigt. De verwachting van [appellant] dat de doctorsgraad leidt tot een hoger salaris is onvoldoende concreet en reëel om de doctorsgraad als eigendom aan te merken. De verwijzing van [appellant] naar het arrest van het EHRM van 7 juli 1989, ECLI:CE:ECHR:1989:0707JUD001087384 (Tre Traktörer Aktiebolag tegen Zweden), verandert dat oordeel niet. Een doctorsgraad kan niet worden gelijkgesteld met een vergunning die geldt als voorwaarde voor de uitoefening van economische activiteiten.

13.3. Het betoog slaagt niet.

Was het CvP bevoegd om de doctorsgraad in te trekken?

14. [appellant] voert aan dat de rechtbank had moeten oordelen dat het CvP niet bevoegd is om de doctorsgraad in te trekken. De wetgever heeft niet voorzien in een intrekkingbevoegdheid en er is ook geen impliciete intrekkingbevoegdheid. Bovendien hebben de door de rechtbank geformuleerde voorwaarden waaronder deze bevoegdheid mag worden gebruikt geen wettelijke grondslag.

14.1. De Awb bevat geen algemene regeling voor de intrekking van besluiten. In de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) is ook geen regeling voor de intrekking van de doctorsgraad opgenomen. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, is het vaste rechtspraak dat ook als een regeling over de intrekking van een besluit ontbreekt, het bestuursorgaan dat bevoegd is om een besluit te nemen, dat ook mag intrekken als dat besluit onjuist is. Deze bevoegdheid wordt afgeleid uit de bevoegdheid om een begunstigend besluit te nemen. Voorwaarde is wel dat de aard van het besluit en de inhoud van de wettelijke regeling zich daartegen niet verzetten. Daar komt bij dat de bevoegdheid wordt beperkt door de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het rechtszekerheidsbeginsel en het vertrouwensbeginsel. De Afdeling verwijst ter

vergelijking naar haar uitspraak van 20 december 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4769, onder 10.1.

14.2. Anders dan [appellant] betoogt was het CvP dus wel bevoegd om de doctorsgraad in te trekken. Die bevoegdheid wordt afgeleid uit de bevoegdheid van het CvP om op grond van artikel 7.18, eerste lid, van de WHW de doctorsgraad te verlenen. Deze bevoegdheid wordt beperkt door de hiervoor onder 14.1 genoemde voorwaarden. De rechtbank is terecht, ook al deed zij dat deels op andere gronden, tot dit oordeel gekomen.

14.3. Het betoog slaagt niet.

15. De Afdeling zal hierna aan de hand van het toetsingskader zoals dat onder 14.1 uiteen is gezet beoordelen of de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het CvP de doctorsgraad mocht intrekken.

Is er sprake van een fout besluit?

16. [appellant] betoogt dat hij de wetenschappelijke integriteit niet heeft geschonden. Er is geen sprake geweest van kwantitatieve en kwalitatieve datamanipulatie. De rechtbank heeft daarom ten onrechte overwogen dat het besluit tot verlening van de doctorsgraad onjuist is en daarom mocht worden ingetrokken.

16.1. In de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening (NGW) staan de zes principes van behoorlijke wetenschapsbeoefening beschreven: (a) eerlijkheid en zorgvuldigheid, (b) betrouwbaarheid, (c) controleerbaarheid, (d) onpartijdigheid, (e) onafhankelijkheid en (f) verantwoordelijkheid. In de Klachtenregeling Wetenschappelijk Integriteit Wageningen University and Research (Klachtenregeling) worden deze principes verder uitgewerkt. Daarin staat onder meer dat onder schending van de wetenschappelijke integriteit wordt verstaan: het figneren en falsificeren van gegevens en het begaan van verwijtbare onzorgvuldigheden bij het verrichten van onderzoek.

16.2. Het CvP heeft aan de intrekking de doctorsgraad ten grondslag gelegd dat het de doctorsgraad mocht intrekken, omdat de verlening van de doctorsgraad met het besluit van 2 juni 2017 onjuist is. Het door [appellant] geschreven proefschrift is geen proeve van bekwaamheid tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap, omdat hij daarin de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden. Op grond van het advies van de CWI, het LOWI, de BAC en het advies van twee deskundigen – [eerste deskundige] en [tweede

deskundige] – heeft het CvP geconcludeerd dat hij in zijn proefschrift data heeft gefingeerd en gefalsificeerd en zonder enige toelichting data uit de originele bron in het proefschrift anders heeft gepresenteerd.

Beoordeling door de CWI

16.3. De CWI heeft in haar advies geconcludeerd dat het databestand in hoofdstukken 2 en 3 bestaat uit een gemanipuleerde dataset. Voor zover daarin sprake is van invoegen van niet bestaande data, interpolatie van data en toevoegen van data uit andere bronnen hebben [appellant] of co-auteurs dat niet gerapporteerd of op een andere manier gemotiveerd en gaat dit verder dan een zogeheten questionable research practice. De CWI baseert deze bevinding voornamelijk op de analyse van [co-promovendus], waarin hij beargumenteert dat het verschil tussen de waarden uit de bronbestanden en de waarden die [appellant] heeft ingevoerd in het databestand zo groot is dat sprake is van het structureel fabriceren of figneren van gegevens.

16.4. De CWI heeft verder het standpunt ingenomen dat [appellant] in hoofdstuk 4 een aantal citaten heeft gebruikt die niet zijn te herleiden tot de bronnen, dan wel dat hij bevindingen suggereert die tegenstrijdig zijn aan het oorspronkelijke bronmateriaal. Daarnaast volgt uit de analyse van [promotor 1], vastgesteld aan de hand van het Excel-bestand met de extensie “original clean”, dat [appellant] data heeft verzonnen als er geen data beschikbaar waren.

16.5. De CWI heeft vervolgens geconcludeerd dat hoofdstuk 5 van het proefschrift is gebaseerd op gemanipuleerde data. Dit hoofdstuk is deels gebaseerd op hetzelfde databestand als [appellant] heeft gebruikt voor hoofdstukken 2 en 3.

16.6. De CWI is op basis hiervan tot de slotsom gekomen dat [appellant] in hoofdstukken 2, 3 en 4 de wetenschappelijke integriteit ernstig heeft geschonden. Hij heeft de zorgvuldigheid die in de wetenschap betracht moet worden op een onverantwoorde wijze geschonden door het figneren en falsificeren van kwantitatieve en kwalitatieve data. In hoofdstuk 5 heeft hij de wetenschappelijke integriteit ernstig geschonden, omdat hij die publicatie heeft gebaseerd op gegevens waarvan hij wist dat deze gefabriceerd en gefingeerd waren.

Beoordeling door het LOWI

16.7. Het LOWI is van oordeel dat [appellant] in hoofdstukken 2 en 3 structureel data heeft gefabriceerd zoals [co-promovendus] dit heeft gerapporteerd aan de CWI. Het LOWI volgt [appellant] niet in zijn standpunt dat door de complexe aard van de dataverzameling aannames moesten worden gemaakt. Daarbij komt dat het niet aannemelijk is dat het praktisch niet mogelijk is om deze keuzes te motiveren en dat het slechts gaat om (enkele) begrijpelijke fouten bij het invoeren van 60.000 datapunten. Daarbij vindt het LOWI van belang dat de aangepaste gegevens zijn conclusies dienen, zoals hij op 30 maart 2018 ook schriftelijk heeft verklaard.

16.8. Het LOWI heeft verder vastgesteld dat in hoofdstuk 4 de finale dataset inconsistent is met de originele foto's over een groot deel van de door [appellant] gebruikte datapunten. Hij heeft zijn alternatieve verklaring onvoldoende onderbouwd om te twijfelen aan de juistheid van het oordeel van de CWI. Verder is uit de vergelijking die klagers hebben gemaakt gebleken dat er een groot aantal ongefundeerde datapunten en inconsistenties bestaan, die vergelijkbaar zijn met de inconsistenties uit hoofdstukken 2 en 3. Dit laatste gaat om de vergelijking tussen een deel van de door [appellant] gebruikte datapunten voor de variabelen theft en rainfall en de dataset van de originele archiefbronnen. Daarnaast is uit de toelichting van klagers gebleken dat een van de citaten zo is aangepast dat de betekenis van de tekst is veranderd.

16.9. Over hoofdstuk 5 heeft het LOWI vastgesteld dat [appellant] data heeft gebruikt waarvan hij wist dat hij die had gemanipuleerd. Dat de precieze omvang hiervan, en de exacte invloed daarvan op de uitkomsten van de conclusie van het hoofdstuk niet vaststaan, staat niet in de weg aan de conclusie dat hij gefingeerde en gefalsificeerde data heeft gebruikt.

16.10. Het LOWI heeft ten slotte gesteld dat het voor de vraag of de wetenschappelijke integriteit is geschonden niet van belang is of [appellant] opzettelijk de data heeft gemanipuleerd of het oogmerk had van misleiding. Wel kan het bijvoeglijk naamwoord "ernstige" niet aan het oordeel "schending van de wetenschappelijke integriteit" worden toegevoegd, omdat de NGW en de Klachtenregeling die mogelijkheid niet bieden.

Advies van de BAC

16.11. De BAC heeft vastgesteld dat tijdens de CWI-procedure en de LOWI-procedure niet een onafhankelijke deskundige op het vakgebied van rural and environmental history heeft beoordeeld of de data-analyse en -verwerking, en de toetsing van de data aan de bestaande literatuur voldoen aan de in dit vakgebied gebruikelijke normen. Zij heeft geadviseerd daarover een onafhankelijke deskundige te laten adviseren. Het CvP heeft vervolgens twee deskundigen geraadpleegd. Dit zijn [eerste deskundige] en [tweede deskundige].

Rapport van [eerste deskundige]

16.12. [eerste deskundige] is tot de conclusie gekomen dat de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking in hoofdstukken 3 en 4 niet gebruikelijk is binnen het vakgebied. Er zijn meerdere verschillen tussen de door [appellant] gebruikte Excel-database en de originele bronnen (de Blue Books en Annual Reports). Voor zover die verschillen gerechtvaardigd zijn, bijvoorbeeld door specifieke aannames van [appellant] of door gebruik van alternatieve bronnen, had hij dit duidelijk moeten aangeven en motiveren in zijn proefschrift of die data buiten beschouwing moeten laten, zodat het onderzoek reproduceerbaar is.

16.13. De wijze van citeren in hoofdstuk 4 is ook niet gebruikelijk binnen het vakgebied. In twee van de onderzochte citaten heeft [appellant] de woorden uit de originele bron anders weergegeven zonder deze verandering te motiveren. Daarnaast zijn in die citaten passages uit de originele bron weggelaten zonder dat dit op de gebruikelijke wijze is aangegeven. Verder is niet met paginanummering verwezen naar de originele bron. Deze veranderingen hebben ertoe geleid dat die twee citaten een andere betekenis kregen dan in de originele bron. In een derde citaat heeft [eerste deskundige] geconstateerd dat [appellant] zinnen uit verschillende fragmenten heeft samengevoegd en woorden heeft veranderd.

Rapport van [tweede deskundige]

16.14. Volgens [tweede deskundige] heeft [appellant] in hoofdstuk 3 in de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking grote fouten gemaakt wat betreft de principes van zorgvuldigheid en transparantie die volgens de NGW gelden. Hij heeft vastgesteld dat er (substantiële) afwijkingen bestaan tussen het bronmateriaal en het databe-

stand ClimateConflictComplete. [appellant] is hierbij niet gemotiveerd ingegaan op de door hem genoemde problemen en gemaakte keuzes, zoals de slechte kwaliteit van, complexiteit van en inconsistenties in het bronmateriaal en de daardoor gemaakte 'judgement calls'. Zo is er geen uitgebreide bespreking van de gebruikte bronnen en heeft [appellant] zijn keuzes niet gedocumenteerd of toegelicht.

16.15. In hoofdstuk 4 heeft [appellant] in de wijze waarop hij met citaten is omgegaan grote fouten gemaakt wat betreft de principes van zorgvuldigheid die volgens de NGW gelden. In vergelijking met het bronmateriaal zijn er grote vertekeningen te zien door een mengeling van passages met toevoeging en weglatingen van tekst, waarbij de citaten meer in overeenstemming lijken te zijn met de hypothese van het proefschrift dan het oorspronkelijke bronmateriaal. Daarnaast heeft [appellant] een methode gebruikt waarvan hij niet heeft uitgelegd op welke wijze daarmee de door hem getrokken conclusies worden gerechtvaardigd. Ook ontbreken verwijzingen naar paginanummers, terwijl dit binnen de wetenschap een goed gebruik is als je citeert. Wat betreft de kwantitatieve data in hoofdstuk 4 heeft [tweede deskundige] niet onomstotelijk kunnen vaststellen dat de aan hem overgelegde databestanden de bij het onderzoek gebruikte bestanden zijn. Hij heeft daarom niet kunnen vaststellen of de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking in hoofdstuk 4 gebruikelijk is.

16.16. [tweede deskundige] heeft wel drie kanttekening bij zijn conclusies geplaatst. Ten eerste kan niet onomstotelijk worden vastgesteld of de door [appellant] gemaakte fouten het gevolg zijn van opzet of van grote slordigheden of onkunde. Ten tweede rijst de vraag waarom de promotoren, gelet op het grote aantal verschillen tussen het bronmateriaal en de uiteindelijke gebruikte cijfers die de klagers hebben geconstateerd, deze afwijkingen niet al tijdens het promotietraject hebben waargenomen. Ten derde is de gebruikte methode van de kwalitatieve sectie ten behoeve van de conclusies in zijn geheel niet onderbouwd, waardoor de promotoren met het goedkeuren van die onwetenschappelijke sectie mogelijk een verkeerd signaal aan [appellant] hebben afgeven.

Weerspreking door [appellant]

16.17. [appellant] heeft aan zijn betoog dat hij de wetenschappelijke integriteit niet heeft geschon-

den ten grondslag gelegd dat de analyse van [co-promovendus] is gebaseerd op misvattingen. [co-promovendus] heeft een verkeerde veronderstelling van de door [appellant] gebruikte bronnen. [co-promovendus] gaat er ten onrechte van uit dat alle gebruikte bronnen uit de Blue Books afkomstig zijn, maar [appellant] heeft ook andere reports gebruikt, die data bevatten die niet identiek zijn aan de gegevens in de Blue Books. [appellant] stelt dat hij zijn onderzoeksmethoden wel heeft verantwoord en dat deze deugdelijk zijn. Het is juist [co-promovendus] die zijn eigen onderzoeksmethode niet verantwoordt. [appellant] stelt dat het CvP, de CWI, het LOWI en de BAC ten onrechte niet zelf onderzoek hebben gedaan in de archieven in Londen of tot een dergelijk onderzoek opdracht hebben gegeven.

16.18. [appellant] heeft op 17 oktober 2024 twee verklaringen van onafhankelijke academische experts overgelegd, dr. E. Mavromatidis, universitair docent Geography aan de Harokopio University, en dr. D. Lentzis, universitair hoofddocent European Union Law aan de Aristotle University of Thessaloniki, die beiden concluderen dat zijn onderzoek volgens de regels van de wetenschap heeft plaatsgevonden (zie hierna onder 16.19 en 16.20). Die conclusies worden volgens [appellant] ondersteund door zijn replicatie van de statistische analyses van het proefschrift. Hij heeft daarin de betwiste datapunten buiten beschouwing gelaten en dat heeft niet geleid tot een aantasting van de door hem getrokken conclusies in het proefschrift.

16.19. Mavromatidis heeft geconcludeerd dat in hoofdstukken 2, 3, 4 en 5 de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking voldoende accuraat en integer is en volgens de wetenschappelijke standaarden is uitgevoerd. Uit zijn onderzoek komt naar voren dat het door hem gebruikte databestand van het onderzoek van [appellant] compleet en traceerbaar is en dat de formules en analyses correct zijn gehanteerd en uitgevoerd. Mavromatidis kan zodoende de hoofdbevindingen van het proefschrift reproduceren. Wel heeft [appellant] in zijn onderzoek, gelet op de complexiteit, veelheid en verandering van datapunten, onvoldoende inzicht gegeven in de gebruikte methode en gemaakte keuzes bij zijn onderzoek. Zijn promotoren hadden hem hierop moeten wijzen, bijvoorbeeld door te vragen naar een dataprotocol waarin zijn aannames en keuzes staan.

16.20. Lentzis heeft geconcludeerd dat bijna alle citaten (ongeveer 40, bestaande uit ongeveer 85 zinnen) in hoofdstukken 1, 2, 3 en 4 accuraat zijn en zijn te herleiden tot de originele bron. Hij plaatst hierbij wel de kanttekening dat de hoeveelheid aangeleverde originele bronnen in de vorm van foto's en documenten groot was. De tekst van sommige citaten was bovendien verdeeld over verschillende foto's en de paginanummering was soms gebrekkig. Dit laatste is volgens Lentzis een teken van gebrekkige begeleiding en de onervarenheid van [appellant]. Verder heeft Lentzis drie citaten niet kunnen herleiden tot de originele bron. Daarvan heeft hij niet kunnen vaststellen of die citaten in het geheel niet bestaan, niet stonden in de aangeleverde bronnen of de bronvermelding in het proefschrift incorrect was weergegeven.

Oordeel van de Afdeling

16.21. Uit de verschillende deskundigenrapporten en adviezen blijkt dat er relevante verschillen zijn tussen de data in het proefschrift van [appellant] en de data in de originele bronnen en dat hij die verschillen in zijn proefschrift niet heeft toegelicht en verantwoord. Het CvP mocht aan die verschillen de conclusie verbinden dat [appellant] de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden. Anders dan [appellant] betoogt is daarvoor namelijk niet noodzakelijk dat het CvP het volledige onderzoek van het proefschrift repliceert. De constatering dat in delen van het proefschrift de data niet traceerbaar zijn, is voldoende voor het oordeel dat de wetenschappelijke integriteit is geschonden. Dat de verschillende instanties en deskundigen niet zelf in de archieven in Londen onderzoek hebben gedaan, staat niet in de weg aan deze conclusie. Zij hebben aan de hand van foto's en documenten van de originele bronnen geprobeerd de herkomst van de data in het proefschrift te herleiden en daarbij de hierboven opgesomde gebreken geconstateerd. [appellant] had deze kritiek kunnen weerleggen door van de betwiste datapunten en citaten de vindplaats in de originele bron alsnog aan te wijzen. Vanaf de intrekking van de doctorsgraad op 2 mei 2019 tot en met de zitting bij de Afdeling heeft hij dit niet gedaan.

16.22. Daarnaast volgt uit alle deskundigenrapporten dat [appellant] geen of een zeer gebrekkige verantwoording aflegt voor de door hem gehanteerde methode in het proefschrift. Weliswaar heeft hij in de inleiding van zijn proefschrift een algemene kanttekening geplaatst over de kwaliteit

van zijn bronnen, maar daaruit volgt niet welke aannames en keuzes van [appellant] ten grondslag liggen aan de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking. Dat concluderen de verschillende deskundigen ook. In het licht van dit oordeel kan de kritiek die [appellant] heeft op [co-promovendus] niet leiden tot een andere conclusie. Zijn kritiek op hem ondergraaft de conclusies in de latere rapporten, met name die van [eerste deskundige] en [tweede deskundige], niet. 16.23. Verder laat [appellant] met zijn recente replicatie van de statistische analyses van het proefschrift niet zien dat het CvP tot een onjuiste conclusie is gekomen. Hij onderbouwt daarmee namelijk niet zijn betoog dat hij de wetenschappelijke integriteit in acht heeft genomen. Met de replicatie is slechts beoogd te laten zien dat de conclusies standhouden als de betwiste datapunten buiten beschouwing worden gelaten. Daarmee wordt niet het standpunt weerlegd dat er onverantwoorde en relevante verschillen zijn tussen de data in het proefschrift en de data in de originele bronnen. Juist dat laatste is de kern van de schending van de wetenschappelijke integriteit waar het in deze zaak om draait.

16.24. Gelet op het voorgaande is de Afdeling van oordeel dat buiten redelijke twijfel is komen vast te staan dat [appellant] de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden. Het CvP heeft zich daarom terecht op het standpunt gesteld dat het besluit tot verlening van de doctorsgraad een onjuist besluit was, omdat [appellant] geen proeve van bekwaamheid tot het zelfstandig beoefenen van de wetenschap als bedoeld in artikel 7.18, tweede lid, onder b, van de WHW heeft geschreven. De rechtbank heeft dit terecht overwogen.

16.25. Het betoog slaagt niet.

Is er strijd met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur?

17. De Afdeling zal hierna beoordelen of de intrekking van de doctorsgraad in strijd is met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Vertrouwensbeginsel en rechtszekerheidsbeginsel

18. [appellant] betoogt dat de intrekking van de doctorsgraad in strijd is met het vertrouwensbeginsel en rechtszekerheidsbeginsel. Zijn promotoren hebben hem er tijdens het promotietraject nooit op gewezen dat zijn wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking of zijn onderzoeksmethode niet voldeden, terwijl zij daarvan wel op

de hoogte waren of redelijkerwijs van de op de hoogte konden zijn. Dit blijkt uit de verschillende deskundigenrapporten. Daar komt bij dat het proefschrift zonder commentaar is goedgekeurd door zowel de promotoren, als de promotiecommissie. Gelet daarop mocht [appellant] erop vertrouwen dat de doctorsgraad terecht aan hem was verleend en dus niet meer kon worden ingetrokken.

18.1. Voor een geslaagd beroep op het vertrouwensbeginsel moet aannemelijk zijn dat van de kant van de overheid toezeggingen of andere uitspraken zijn gedaan of gedragingen zijn verricht waaruit de betrokkene in de gegeven omstandigheden redelijkerwijs kon en mocht afleiden of het bestuursorgaan een bepaalde bevoegdheid zou uitoefenen en zo ja hoe. Er is geen sprake van gerechtvaardigde verwachtingen als de betrokkene zelf de relevante feiten en omstandigheden onjuist of onvolledig heeft weergegeven. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar haar uitspraak van 28 februari 2024, ECLI:NL:RVS:2024:851, onder 12.1.

18.2. Zoals onder 16.21 is overwogen zijn er onverantwoorde en relevante verschillen tussen de data in het proefschrift en de data in de originele bronnen, doordat datapunten zijn verzonden of buiten beschouwing zijn gelaten, zonder dat dit is verantwoord. Verder zijn er citaten samengevoegd of anders dan in de originele bron weergegeven. Het is onder wetenschappers algemeen bekend dat dit een schending is van de wetenschappelijke integriteit. Daarbij komt dat [appellant] verschillende onderzoekstrainingen heeft gevolgd waarin het belang van wetenschappelijke integriteit aan de orde is gekomen. Dat zijn promotoren hem daar mogelijkwijs op hadden moeten wijzen staat niet in de weg aan het oordeel dat zijn wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking in strijd was met de wetenschappelijke integriteit en dat zijn doctorsgraad daarom mocht worden ingetrokken. Omdat hij wist of redelijkerwijs kon weten dat hij de wetenschappelijke integriteit heeft geschonden, en de doctorsgraad dus op onjuiste gronden aan hem was verleend, mocht hij er niet op vertrouwen dat hij de doctorsgraad zou behouden. Ook het rechtszekerheidsbeginsel geeft, om dezelfde redenen, geen aanleiding om te oordelen dat de doctorsgraad niet mocht worden ingetrokken. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar haar uitspraak van

13 november 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3841, onder 4.2.

18.3. Het betoog slaagt niet.

Zorgvuldigheidsbeginsel en verbod van vooringenomenheid

19. [appellant] betoogt dat de intrekking van de doctorsgraad in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel en verbod van vooringenomenheid. De CWI, het LOWI, de BAC en de deskundigen hebben volledig vertrouwd op de interpretatie die klagers hebben gegeven van de archiefbronnen, terwijl die klagers allen een persoonlijk belang hadden.

19.1. Een bestuursorgaan mag op het advies van deskundigen afgaan, nadat het is nagegaan of dit advies op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen, de redenering daarin begrijpelijk is en de getrokken conclusies daarop aansluiten. Deze verplichting volgt in dit geval uit artikel 3:2 van de Awb. Als een partij concrete aanknopingspunten voor twijfel aan de zorgvuldigheid van de totstandkoming van het advies, de begrijpelijkheid van de in het advies gevolgde redenering of het aansluiten van de conclusies daarop naar voren heeft gebracht, mag het bestuursorgaan niet zonder nadere motivering op het advies afgaan. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar haar uitspraak van 21 februari 2024, ECLI:NL:RVS:2024:727, onder 5.4.

19.2. Anders dan [appellant] betoogt, hebben de interpretaties van de klagers niet in zodanige mate doorgewerkt in de bevindingen van de CWI, het LOWI en de BAC dat het CvP die adviezen en deskundigenrapporten daarom niet aan het besluit ten grondslag mocht leggen. Weliswaar zijn de klachten van de klagers aanleiding geweest voor de verschillende procedures en hebben hun bevindingen daarbinnen ook een rol van betekenis gespeeld, maar uit de adviezen van de CWI en het LOWI volgt dat de adviseurs ook een eigen onderzoek hebben verricht. Daarin hebben zij niet alleen de klachten van de klagers betrokken, maar hebben zij breder onderzoek gedaan en ook de bevindingen van [appellant] beoordeeld. Daarnaast zijn naar aanleiding van het advies van de BAC twee onafhankelijke deskundigen benoemd die adviezen hebben uitgebracht. Ook bij die adviezen is niet gebleken van feiten die moeten leiden tot het oordeel dat die adviezen op een onzorgvuldige wijze tot stand zijn gekomen. De deskundigen zijn met inachtneming van het pro-

tocol raadplegen externe deskundigen geraadpleegd. Daarnaast is [appellant] in de gelegenheid gesteld om voorafgaand aan de deskundigenonderzoeken te reageren op de procesbeschrijving van het deskundigenonderzoek. Daarvan heeft hij ook gebruik gemaakt, waarna onder meer stukken zijn toegevoegd aan de documentatie die aan de deskundigen is voorgelegd. Ook uit de bevindingen van de onafhankelijke deskundigen volgt dat de wijze van dataverzameling, -analyse en -verwerking in het proefschrift niet gebruikelijk is binnen de wetenschap. De hiervoor onder 16.19 en 16.20 genoemde beoordelingen van Mavromatidis en Lentzis doen geen afbreuk aan deze bevindingen. De Afdeling is daarom van oordeel dat de intrekking van de doctorsgraad met de vereiste zorgvuldigheid en niet in strijd met het verbod van vooringenomenheid is genomen.

19.3. Het betoog slaagt niet.

Evenredigheidsbeginsel

20. [appellant] betoogt dat het intrekken van de doctorsgraad in strijd is met het evenredigheidsbeginsel. Er zijn volgens hem ook alternatieve, lichtere maatregelen, zoals het invoegen van een zogeheten corrigendum, voorhanden om hetzelfde doel te bereiken. Daarbij had de rechtbank moeten oordelen dat de belangen van de WUR – het herstel van het vertrouwen in de wetenschap en de reputatie van de universiteit – niet zwaarder wegen dan zijn belangen. Hij stelt dat hij slecht is begeleid door zijn promotoren, de procedure lang heeft geduurd, het tijdsverloop tussen de schending en het intrekkingbesluit lang was, hij geen opzet had om te misleiden, de geheimhoudingsplicht is geschonden en dat de intrekking van zijn doctorsgraad leidt tot onzekerheid bij andere promovendi.

20.1. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, is de wetenschappelijke integriteit essentieel voor het goed functioneren van de wetenschap. Schendingen van de wetenschappelijke integriteit tasten het publieke vertrouwen in de wetenschap en het vertrouwen tussen wetenschappers onderling aan. Wetenschappelijk onderzoek ontleent zijn status aan een aantal leidende principes, zoals eerlijkheid, zorgvuldigheid, controleerbaarheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid, die in wetenschappelijke gedragscodes zijn vastgelegd. Wanneer deze principes voor de onderzoeker niet leidend zijn, bedreigt dit zowel

de kwaliteit, als de betrouwbaarheid van de wetenschap.

20.2. De rechtbank heeft daarom terecht overwogen dat het CvP in de afweging van belangen aan het goed functioneren van de wetenschap een zwaarder gewicht mocht toekennen dan aan het belang van [appellant] om zijn doctorsgraad te behouden. De rechtbank heeft daarbij terecht de aard en ernst van de schending van de wetenschappelijke integriteit betrokken. De intrekking van de doctorsgraad is weliswaar een voor [appellant] belastend besluit, maar de Afdeling ziet geen aanknopingspunten voor het oordeel dat de door hem aangevoerde persoonlijke omstandigheden, in onderlinge samenhang gezien, zwaarder wegen dan het publieke vertrouwen in de wetenschap. Ook promovendi hebben belang bij dat publieke vertrouwen. De rechtbank heeft, gegeven deze omstandigheden, terecht overwogen dat een lichtere sanctie in dit geval niet toereikend zou zijn. Verbetering of herstel van fouten in het proefschrift zou het geschonden vertrouwen in de wetenschap namelijk onvoldoende herstellen.

20.3. Het betoog slaagt niet.

Zijn [appellant]’s verdedigingsrechten geschonden?

Artikel 7:6 van de Awb en equality of arms

21. [appellant] betoogt dat tijdens de klachtprocedures bij de CWI en het LOWI en de bezwaarprocedure betrokkenen ten onrechte niet in elkaars aanwezigheid zijn gehoord. Hierdoor heeft geen open debat over de feitelijke onderbouwing van de klachten van klagers plaatsgevonden. De rechtbank heeft miskend dat daarmee niet is voldaan aan artikel 7:6 van de Awb en dat daardoor het beginsel van equality of arms is geschonden.

21.1. De CWI en het LOWI hebben een eigen klachtenregeling. Op die klachtenregeling is de Awb, en dus ook artikel 7:6 van de Awb, niet van toepassing. De Afdeling kan daarom geen oordeel geven over de inhoudelijke behandeling van de klacht in die procedures. Zij kan wel beoordelen of het CvP in strijd met artikel 3:2 van de Awb heeft gehandeld door het resultaat van die procedures aan het besluit ten grondslag te leggen. Zoals de rechtbank terecht heeft overwogen, hebben [appellant] en klagers voldoende de gelegenheid gekregen om schriftelijk op elkaars standpunten en verslagen te reageren om te compenseren dat zij buiten elkaars aanwezigheid zijn gehoord. De Afdeling begrijpt dat het in elkaars aanwezigheid

horen het wetenschappelijk debat bevordert. Maar dat dit niet is gebeurd betekent, gelet op de geboden mogelijkheid van een schriftelijke reactie, niet dat het in strijd is met het zorgvuldigheidsbeginsel of het beginsel van equality of arms om die adviezen aan het besluit ten grondslag te leggen. Het betoog slaagt in zoverre niet.

21.2. Klagers hoefden op grond van artikel 7:6 van de Awb ook niet te worden gehoord in bezwaar. Klagers zijn namelijk in deze procedure geen belanghebbenden als bedoeld in artikel 1:2, eerste lid, van de Awb. Weliswaar zijn de klachten aanleiding geweest voor de procedure tot intrekking van de doctorsgraad door het CvP, maar de belangen van de klagers zijn niet rechtstreeks bij het intrekkingbesluit betrokken. Het betoog van [appellant] dat de klagers en hij in bezwaar ten onrechte niet in elkaars aanwezigheid zijn gehoord, slaagt daarom ook niet.

Rechtsbijstand

22. [appellant] betoogt dat de procedures bij de CWI en het LOWI in strijd zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel omdat hij er niet op is gewezen dat hij zich kon laten bijstaan door een rechtsbijstandverlener. Hij beroept zich in dit verband op artikel 47 van het Handvest van de Grondrechten van de EU (Handvest EU).

22.1. In artikel 4 van de Klachtenregeling staat onder meer dat de klager zich kan laten bijstaan. Ook in artikel 5 van het Reglement LOWI 2018 en artikel 3, tweede lid, van de Werkwijze LOWI staat dat partijen zich kunnen laten bijstaan of door een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen. In de uitnodiging voor de hoorzitting heeft de CWI hem hierop bovendien expliciet gewezen. [appellant] kon dus weten dat het mogelijk was om zich te laten bijstaan door een rechtsbijstandverlener. Voor zover het Handvest EU al van toepassing is, is dus ook aan deze eis voldaan. De rechtbank heeft dit terecht overwogen.

Artikel 7:9 van de Awb

23. [appellant] betoogt dat de rechtbank had moeten oordelen dat de deskundigenrapporten van [eerste deskundige] en [tweede deskundige] niet alleen maar een bevestiging vormen van het al eerder door het CvP ingenomen standpunt over de schending van de wetenschappelijke integriteit. Anders dan in de eerdere adviezen is daarin namelijk de vraag beantwoord of de onderzoeksmethode wel of niet gangbaar was binnen het

onderzoeksveld. Omdat dit nieuwe feiten zijn die van aanmerkelijk belang waren voor de te nemen beslissing op bezwaar, had hij de gelegenheid moeten krijgen om daarover opnieuw te worden gehoord.

23.1. [appellant] betoogt terecht dat hij de gelegenheid had moeten krijgen om over de deskundigenrapporten te worden gehoord. De BAC heeft er in haar advies op gewezen dat het voor een zorgvuldige voorbereiding van het besluit op bezwaar noodzakelijk is dat een onafhankelijke deskundige wordt benoemd die kan beoordelen in hoeverre de wijze van data-analyse, -verwerking en -bespreking door [appellant] gebruikelijk is binnen zijn vakgebied. Daaruit volgt al dat de deskundigenrapporten van wezenlijk belang waren voor het te nemen besluit op bezwaar. Dat de conclusies van de deskundigen vervolgens het standpunt van het CvP onderbouwen, betekent niet dat die daarmee slechts een gemotiveerde herhaling zijn van de eerdere adviezen. De deskundigen hebben immers een ander aspect aan de orde gesteld dan in de andere procedures naar voren kwam. [appellant] wijst daar terecht op. De rechtbank is ten onrechte tot een ander oordeel gekomen.

23.2. De Afdeling ziet aanleiding om deze strijd met artikel 7:9 van de Awb te passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb. Sinds het verschijnen van de deskundigenrapporten zijn ruim vier jaar verstreken. [appellant] is in die periode bij de verschillende instanties voldoende in de gelegenheid gesteld om alsnog op de deskundigenrapporten te reageren. Dit heeft niet geleid tot een ander oordeel. Onder deze omstandigheden is niet aannemelijk dat hij in zijn belangen is geschaad.

De harddisk

24. [appellant] betoogt dat de rechtbank had moeten oordelen dat hij in zijn verdedigingsrecht is geschaad omdat het CvP niet eerder de harddisk heeft overgelegd.

24.1. Daargelaten of [appellant] zelf beschikte over de harddisk of een kopie daarvan, is de Afdeling van oordeel dat de rechtbank terecht niet tot dit oordeel is gekomen. Vast staat immers dat hij zijn harddisk in ieder geval heeft teruggekregen nadat het LOWI hem schriftelijke had meegeedeeld dat de schriftelijke behandeling van het verzoek was afgelopen. Sindsdien is hij meerdere keren in de gelegenheid gesteld om aan de hand

daarvan op de standpunten van het CvP te reageren. Van die mogelijkheden heeft hij niet succesvol gebruik gemaakt. Het is dus niet aannemelijk dat hij in zijn belangen is geschaad omdat het CvP de harddisk niet eerder heeft overgelegd. Het betoog slaagt niet.

Vrij verkeer van diensten.

25. Het betoog van [appellant] dat de intrekking van de doctorsgraad invloed heeft op het vrij verkeer van diensten zoals beschermd door unie-recht heeft hij niet nader onderbouwd. Het betoog slaagt niet.

Conclusie

26. Het hoger beroep is ongegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd met verbetering van gronden waarop zij rust.

27. Het CvP moet, gelet op wat onder 23 is overwogen, de proceskosten van de procedure in hoger beroep vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

I. bevestigt de uitspraak van de rechtbank;

II. veroordeelt het college voor promoties van Wageningen University and Research tot vergoeding van de bij [appellant] in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten van € 2.158,62;

III. gelast dat het college voor promoties van Wageningen University and Research aan [appellant] het door hem voor de behandeling van het hoger beroep betaalde griffierecht ten bedrage van € 274,00 vergoedt.

NOOT

Deze uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Afdeling) is het slotakkoord van een langslpend geschil over de intrekking van de doctorsgraad van een gepromoveerde onderzoeker naar aanleiding van een klacht ingediend door de co-promovendus en de promotoren. Het is voor het eerst dat de hoogste bestuursrechter een oordeel heeft gewezen dat bepaalt dat een doctorsgraad rechtmatig is ingetrokken. Daarmee is de uitspraak een noviteit. Vanuit de bestuursrechtelijke hoek is aandacht geweest voor de uitspraak van de Afdeling (Bark-

huysen & Wallon, 'Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State oordeelt over intrekking doctorsgraad na schending wetenschappelijke integriteit van 23 december 2024', bron: Stibbe.com) en de uitspraak in eerste instantie (rb. Gelderland 13 april 2023, ECLI:NL:RBGEL:2023:2068, AB 2024/19, m.nt. Van den Hove en Philipsen).

Ook voor het arbeidsrecht biedt de uitspraak interessante gezichtspunten voor de bredere gedachtenvorming, namelijk over de voorwaarden voor een geslaagd beroep op het eigendomsrecht in arbeidsrechtelijke geschillen. In dit geval spitste het geschil zich toe op de vraag naar de eigendomsrechtelijke waarde van een (doctors) titel. De gepromoveerde onderzoeker stelt namelijk dat de intrekking van de doctorsgraad kwalificeert als ontneming van een eigendomsrecht in de zin van art. 1 Eerste Protocol van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (1 EP EVRM). De doctorsgraad zou een economische waarde vertegenwoordigen: gepromoveerden zouden doorgaans een hoger salaris hebben dan leeftijdsgenoten die niet zijn gepromoveerd en de doctorsgraad is in de regel een benoemingsvereiste voor academische functies.

De Afdeling maakt korte metten met deze stellingen. Volgens de vaste lijn van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) vallen aanspraken weliswaar onder de definitie van 'eigendom' in de zin van art. 1 EP EVRM, maar de gepromoveerde onderzoeker moet kunnen onderbouwen dat hij ten minste een gerechtvaardigde verwachting heeft dat die aanspraken zullen worden gerealiseerd. Dat de doctorsgraad in bepaalde gevallen een benoemingsvereiste is, betekent nog niet zonder meer dat deze een economische waarde vertegenwoordigt. De vergelijking van de gepromoveerde onderzoeker van een doctorsgraad met een vergunning voor een economische activiteit – een eigendomsrecht – volgt de Afdeling evenmin. Ook is de verwachting van de gepromoveerde onderzoeker dat de doctorsgraad leidt tot een hoger salaris onvoldoende concreet en reëel.

In de uitspraak van de Afdeling is het evident dat de gepromoveerde onderzoeker geen eigendomsrechten kan ontlenen aan een ondeugdelijk verkregen doctorsgraad. Logischerwijs kan hij alleen daarom al geen gerechtvaardigde verwachtingen of arbeidsmarktperspectieven ontlenen aan de doctorsgraad. Art. 1 EP EVRM komt echter vaker aan bod in arbeidsrechtelijke ge-

schillen. Dit artikel regelt het beginsel van ongestoord genot van eigendom, de bescherming tegen de ontneming van eigendom en de mogelijkheid van regulering van het eigendom. Het EHRM hanteert een ruime en autonome definitie van eigendom, die losstaat van de definitie in het nationale recht. Eigendom heeft dus een zelfstandige betekenis in de Europese context van art. 1 EP EVRM: volgens het EHRM omvat eigendom rechten en belangen die een vermogenswaarde vertegenwoordigen (EHRM 13 december 2000 (*Malhous/Tsjechische Republiek*)). Deze rechten en belangen moeten telkens met voldoende zekerheid vaststaan (EHRM 28 september 2004, «EHC» 2004/97, m.nt. Van Kampen (*Kopecký/Slowakije*)). De enkele hoop of verwachting om eigendom te verwerven volstaat dan ook niet. Er moet sprake zijn van een gerechtvaardigde verwachting, die is gebaseerd op een wettelijke bepaling (EHRM 13 december 2016, AB 2017/212, m.nt. Leijten (*Bélané Nagy/Hongarije*)). Voor het arbeidsrecht is relevant dat bijvoorbeeld pensioenrechten kwalificeren als eigendom (EHRM 16 maart 2010, *RvdW 2010/1317 (Carson e.a./Verenigd Koninkrijk)*), tenzij de betrokkene niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden om pensioen te ontvangen (EHRM 28 april 2009 (*Rasmussen/Polen*)). Ook volgt uit de jurisprudentie van het EHRM dat loon (EHRM 13 februari 2007 (*Evaldsson/Zweden*)) en een ontslagvergoeding (EHRM 14 mei 2013, AB 2014/14, m.nt. Barkhuysen en Van Emmerik (*N.K.M/Hongarije*)) kunnen kwalificeren als een eigendomsrecht.

Wat de uitspraak in dit geval bijzonder maakt, is dat het eigendomsrecht wordt ingeroepen in relatie tot een academische titel. Het gaat om een doctorstitel, maar het eigendomsrecht kan ook aan bod komen bij intrekking van andere academische titels, zoals bijvoorbeeld een mastertitel vanwege plagiaat in een scriptie of een de titel van professor vanwege falsificatie van onderzoeksgegevens. De uitspraak benadrukt het publieke belang van integere en betrouwbare wetenschap. Het schenden van de wetenschappelijke integriteit heeft verstrekende gevolgen, zoals het *de facto* verliezen van de status van wetenschapper. Daarmee past de uitspraak in de maatschappelijke tendens waarin de wetenschappelijke integriteit onder de loep ligt. Zo is de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (NGWI) vorig jaar geëvalueerd.

In de NGWI zijn onder meer de gradaties van verwijtbaar handelen en de bijbehorende sancties en maatregelen opgenomen. Uit de evaluatie blijkt dat het grijze gebied tussen de schending van klachtwaardige normen, zoals de wetenschappelijke integriteit, en de overige normen niet altijd duidelijk is. Het zorgvuldig navigeren in dit grijze gebied is van belang gelet op het verschil in zwaarte van de maatregelen, zoals overplaatsing, ontslag, het royeren als hoogleraar, ontzegging van toegang tot promotie, informeren van nieuwe werkgever en de intrekking van de doctorstitel (J. Zweistra-Immink, *NJB 2024/1232*). De uitspraak van de Afdeling maakt duidelijk dat het feit dat promotoren mogelijk steken laten vallen, niet wegneemt dat de promovendus een zware sanctie ondervindt. Dat neemt niet weg dat wat ons betreft goed denkbaar is dat schending van de wetenschappelijke integriteit door de promovendus aanleiding geeft om de kwaliteit van de begeleiding door promotoren kritisch onder de loep te nemen.

Zo bezien is de uitspraak vanuit het arbeidsrecht ook van bredere relevantie voor de vraag welke sancties moeten volgen op schendingen van wetenschappelijke integriteit. Deze vraag neemt toe in belang, mede gelet op de opkomst van generatieve *Artificial Intelligence* (AI), bijvoorbeeld *ChatGPT* in de wetenschap. Vanwege deze ontwikkeling en het belang van duidelijke richtsnoeren voor transparant en integer gebruik van AI is op 5 februari 2025 bekend gemaakt dat de NGWI wordt geüpdatet. De update van de NGWI zal begin volgend jaar verschijnen. Deze uitspraak is glashelder en zet binnen het huidige debat over wetenschappelijke integriteit een niet mis te verstane toon: een wetenschapper moet brand-schoon zijn.

mr. L.E. Suzhai
advocaat bij Stibbe

mr. drs. A.M. Helstone
advocaat en partner bij Stibbe

71

Verschoningsrecht van de bedrijfsarts

Hoge Raad

31 januari 2025, nr. 23/03270,
ECLI:NL:HR:2025:162

(mr. Tanja-Van den Broek, mr. Ter Heide,
mr. Schaafsma, mr. Salomons, mr. Teuben)
(Concl. A-G Van Peurseem)

Bedrijfsarts. Beroepsgeheim. Verschoningsrecht.

[BW art. 7:457; Arbeidsomstandighedenwet art. 14; Rv art. 165; Wet BIG art. 88]

De werknemster is ziek. Eind juni 2016 zegt zij haar voltijds arbeidsovereenkomst met de werkgever (de Stichting) voor 0,6 fte op om voor 0,4 fte bij een andere werkgever in dienst te treden. Zij zegt de nieuwe arbeidsovereenkomst op, nog voor zij daadwerkelijk start bij de nieuwe werkgever. De werknemster blijft voor 0,4 fte bij de Stichting werken. In 2018 valt zij volledig uit wegens ziekte. In deze procedure vordert de werknemster veroordeling van de Stichting tot vergoeding van de schade die zij heeft geleden door de partiële ontslagname, bestaande uit gemist loon over de periode tussen de ontslagname en de toekenning van een WIA-uitkering. De kantonrechter wijst de vordering af. In hoger beroep voert de werknemster onder andere aan dat de stichting op de voet van art. 6:76 BW aansprakelijk is jegens haar voor het handelen van de bedrijfsarts. De bedrijfsarts heeft haar onjuist geadviseerd, onder andere door te adviseren om ontslag te nemen voor 0,6 fte, zo stelt de werknemster. Zij roept de bedrijfsarts als getuige op. Het hof honoreert het beroep van de bedrijfsarts op een functioneel verschoningsrecht niet (zie «JAR» 2023/237, m.nt. Schreurs). Het cassatieberoep van de bedrijfsarts richt zich tegen dit oordeel.

De Hoge Raad vernietigt het oordeel van het hof. Het medisch beroepsgeheim van de bedrijfsarts, dat volgt uit art. 88 Wet BIG en art. 7:457 BW, is niet absoluut. Art. 14 lid 7 Arbeidsomstandighedenwet maakt hierop een uitzondering voor zover het gaat om gegevens die noodzakelijk zijn voor

verzuimbegeleiding en re-integratie. Het hof heeft ten onrechte aangenomen dat alle informatie over de consulten van de bedrijfsarts onder de uitzondering van deze bepaling valt (waardoor de bedrijfsarts geen beroep toekomt op het verschoningsrecht), althans zijn oordeel op dit punt onvoldoende gemotiveerd. De omstandigheden dat de bedrijfsarts is ingeschakeld in het kader van een voor de werknemster verplichte verzuimcontrole, dat geen sprake was van een behandelrelatie en dat de werknemster aan de bedrijfsarts toestemming heeft gegeven om in het kader van de procedure gegevens te delen, vormen geen uitzonderlijke omstandigheden en zijn niet voldoende om het verschoningsrecht op te heffen. Het is, anders dan het hof tot uitgangspunt neemt, niet aan de bedrijfsarts om zijn concrete belang bij handhaving van zijn verschoningsrecht te onderbouwen. Dit ligt niet op de weg van de verschoningsgerechtigde.

NB. A-G Van Peurseem concludeerde in deze zaak tot verwerping (zie ECLI:NL:PHR:2023:764). Onder verwijzing naar ECLI:NL:HR:2006:AU4533 stelt de A-G zich onder andere op het standpunt dat het hof het beroep van de bedrijfsarts op het verschoningsrecht ook had kunnen afwijzen omdat de informatie van de bedrijfsarts waar het in deze procedure om gaat mededelingen van de bedrijfsarts betreft, en niet iets wat aan hem in zijn hoedanigheid van bedrijfsarts is toevertrouwd.

*[De bedrijfsarts] te [woonplaats],
eiser tot cassatie,
hierna: de bedrijfsarts,
advocaat: C.S.G. Janssens,
tegen*

*1. [de werknemster] te [woonplaats],
verweerster in cassatie,
hierna: de werknemster,
advocaat: H.J.W. Alt,
2. Stichting voor Praktijkonderwijs Dordrecht te Dordrecht,
verweerster in cassatie,
hierna: de Stichting,
niet verschenen.*